

Röportaj / Interview

Şerife Deniz **Ulueren**

serife@serfed.com

Fotoğraflar / Photos

Seda **Şıktunca**

President chamber of architects of Turkey, Oktay Ekinci: "İstanbul truly became world known. In fact, so did Turkey..."

Türkiye Mimarlar Odası Genel Başkanı

Oktay Ekinci: "İstanbul, gerçek anlamda dünyaca tanındı. Hatta Türkiye de öyle..."

Balıkesir-1952 doğumlu...İstanbul-Fatih-Akşemsettin İlkokulu ve Pertevniyal Lisesi Mezunu...Devlet Güzel Sanatlar Akademisi -Yüksek Mimarlık Bölümü'ndeki mimarlık eğitimi yıllarında kentsel planlama ve tarihsel çevre alanında yoğunlaştı. Mimarlar Odası'nın Muğla, İstanbul ve Genel Merkez yönetimlerinde de başkan ve genel başkanlık görevlerini üstlenirken, 1993-2005 yılları arasında Kültür Bakanlığı'nca görevlendirildiği Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu üyeliğini İstanbul'un yanı sıra Erzurum, Antalya ve Muğla Koruma Kurullarında da sürdürdü. 1994'den bu yana da MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde öğretim görevlisi...Halen Cumhuriyet Gazetesi'ndeki kent, çevre ve kültür yazarlığına devam ediyor.

Born in Balıkesir-1952. Graduate of Istanbul-Fatih-Akşemsettin Primary School Pertevniyal High School. In the years he studied architecture in State Academy of Fine Arts - Master of Architecture Department, he concentrated on urban planning and historical environment. As he served as President in Muğla, İstanbul and Headquarters administrations of The Chamber of Architects, he also served from 1993 until 2005 as a member of Cultural and Natural Assets Conservation Committee in İstanbul, Erzurum, Antalya and Muğla Conservation Committees, having been appointed by Ministry of Culture. Since 1994, he is a member of academy at MSGSÜ (Mimar Sinan Fine Arts University) Faculty of Architecture, Urban and Regional Planning Department. Presently he writes for Cumhuriyet newspaper on urban, environmental and cultural affairs.

“Kongrenin İstanbul’a asıl kazanımı ise kent sorunları üzerinde 120 ülkeden uzman mimarların söyledikleri, tartıştıkları ve geliştirdikleri düşüncelerdir. Hangi belediye ya da hangi hükümet, bir kent için böylesine bir olanağı elde edebilir? Trilyonlar harcasalar, bir daha böyle bir kongreye ev sahipliği yapamazlar.”

“The real gain of Istanbul from the convention is what expert architects from 120 countries said, discussed and developed on the problems of the city. What municipal administration or government can get such an opportunity for a city? They can never host such a convention even if they spent trillions.”

Şerife Deniz Ulueren: Habitat 2’den sonra dünyanın en büyük mimarlık ve şehircilik organizasyonu olduğunu vurguladığınız 22.Dünya Mimarlık Kongresi, bize Türkiye’ye neler kazandırdı?

Oktay Ekinci: İstanbul, gerçek anlamda “dünyaca tanındı”. Hatta Türkiye de öyle... Bunu çok önemsiyorum; çünkü örneğin geçen ay yapılan Milan-Liverpool maçı nedeniyle, tv.lerin başındaki 3 milyar insan bu maçı izledi diye “eşi bulunmaz bir tanıtım” denildi ve inanılmaz paralar harlandı. Oysa 3 milyar maç izleyicisi insan, İstanbul’un adını sadece duydular ve de üstelik yanlış tanıdılar. Hatırlayın, bu maçın afişlerinde ve hediyelik eşyalarında İstanbul’un adı “Arabi” harflerle yazılmıştı. Türkiye’nin kendi öz uygarlık değerleri yerine “Arabistan’a” öykünenler, anlaşılan bu fırsatı da değerlendirmişlerdi; 3 milyar insan İstanbul’u Arap kenti olarak tanıdı... Oysa Dünya Mimarlık Kongresi’ne katılanlar, bu kongreyi dünyaya duyuranlar ve herkes, İstanbul’u gerçek yönleriyle, yani tarihi, kültürü ve tüm kentsel özellikleriyle birlikte kentsel sorunlarıyla da birlikte tanıdılar; hatta tartıştılar, kafa yordular ve çözümler önerdiler... Ne var ki , bu ele geçmez fırsata, bizim çok dar olanaklarla ve tamamen uluslararası ilişkilerimizdeki insancıl ve barışçıl politikamızla ülkemize kazandırdığımız fırsata, bir maça gösterilen ilgi kadarı gösterilmedi... Medyanın, ünlü mimarların İstanbul hakkındaki düşüncelerine verdiği önem de olmasaydı; kamuoyu da yeterince duyamayacaktı. Kader birliği yaptığımız seramik sektörü başta olmak üzere yapı ve inşaat alanındaki sponsorlarımızın kendi yayınlarında verdikleri geniş yeri de şükranla anmak isterim.

Şerife Deniz Ulueren: What did 22nd World Architecture Convention you accented that is the largest architecture and urban planning organization in the world after Habitat 2 bring to Turkey?

Oktay Ekinci: Istanbul truly became “world known”. In fact, so did Turkey... I think this is very important because for example, just because 3 billion people watched the Milan-Liverpool game played last month in front of TVs, it was called an “unmatched promotion” and incredible moneys were spent. In fact, 3 billion football viewers only heard Istanbul’s name and got to know it wrong

to boot. Remember, Istanbul’s name was written in “Arabic” letters in the posters and giftware of this game. Obviously, those who yearned for “Arabia” instead of Turkey’s own civilization assets, took advantage of this opportunity too; three billion people got to know Istanbul as an Arab city. Yet those participating in World Architecture Convention, those announcing this convention to the world and everyone got to know Istanbul with its real aspects, that is alongside of its history, culture and all urban characteristics, also with its urban problems; in fact, they discussed them, though about them and offered

solutions.... Unfortunately, no interest as shown for a football match was shown to this unique opportunity, the opportunity we brought to our country through our humane and peaceful policies by very limited means, totally in our international relationships... Without the interest of the media on famous architects’ thought on Istanbul, the public wouldn’t have heard of it sufficiently either. I would like to state that I am grateful for wide space our sponsors in the building and construction sector led by the ceramic industry with whom our fates are common spared in their own publications...

Ş.D: Peki İstanbul'a kazandırdıkları..

O.E: Kongrenin İstanbul'a asıl kazanımı ise kent sorunları üzerinde 120 ülkeden uzman mimarların söyledikleri, tartıştıkları ve geliştirdikleri düşüncelerdir. Hangi belediye ya da hangi hükümet, bir kent için böylesine bir olanağı elde edebilir? YTL ile de Trilyonlar harcasalar, bir daha böyle bir kongreye ev sahipliği yapamazlar. Çünkü dünya mimarlar buluşmalarını hükümetlerin çağrısı değil, Uluslar arası Mimarlar Birliği'nin gözetiminde ve kararıyla, bu birliğe üye ulusal mimarlar odaları ancak düzenleyebilirler...

Kongrede ilan edilen "İstanbul Deklarasyonu" da çok önemli. Çünkü bu metin, İstanbul için değil, tüm dünya kentleri için izlenmesi gereken imar, mimarlık, çevre ve kültür politikalarını belirliyor ve tüm dünyada artık İstanbul'un adıyla anılan bir uluslararası rehber belge var. Tıpkı La Haye gibi, ya da Rio gibi...

Ş.D: Well, what did Istanbul gain...

O.E: The real gain of Istanbul from the convention is what expert architects from 120 countries said, discussed and developed on the problems of the city. What municipal administration or government can get such an opportunity for a city? They can never host such a convention even if they spent trillions. Because world architects conventions may be organized not on the invitation of governments but only by the national chambers of architects that are members of International Architects Association under its supervision and by its decision...

The "Istanbul Declaration" announced at the convention is also very important. Because this text identifies the zoning, architecture, environmental and cultural policies required to be pursued not only for Istanbul but for all world cities and now there is an international guide document known by Istanbul's name. Just like The Hage or Rio...

"Kadir Topbaş'ın aynı zamanda mimar kimliğiyle belediye başkanlığını bir arada göstererek ev sahipliğinin gereğini yapması, kongremiz için büyük şans oldu. Sayın Kadir Topbaş'a bir kez daha burada da çok teşekkür ediyorum."

"It was great luck for our convention that Kadir Topbaş fulfilled the duties of the host, displaying his architectural identity together with mayorship. I thank Mr. Kadir Topbaş here once again very much."

Ş.D: İstanbul'a gelen dünyaca ünlü mimarların İstanbul hakkındaki izlenimlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

O.E: Dünyaca tanınmış mimarlarla medyada yapılan röportajlardan ortaya çıkan sonuç bizi çok mutlu etti. Çünkü hemen tümü, bizlerin yıllardır söylediğimiz gerçekleri dile getirmekle yetinmediler; yine bizlerin yıllardır yaptığımız uyarıları ve çözüm yollarını da neredeyse aynı denebilecek bir benzerlik içinde dile getirdiler.

Buna iki açıdan seviniyorum. Çünkü bu görüşlerin çoğunu bizler söylediğimiz zaman, meslek dışı konularla uğraşmakla, hatta siyaset yapmakla suçlandık. Örneğin gökdelenleri eleştirdiğimizde "tutucu", "gerici" diyenler bile oldu. Ama şimdi ABD'li mimarlar bile bizle aynı eleştirileri sıralayınca, yüreğimize su serpildi. Benzer şekilde, çöküntü haldeki tarihsel semtleri yıkıp yerlerine apartman dikmek yerine, bu semtleri onarmak, düzenlemek, yaşanılır hale getirmek için çaba gösterdiğimizde; "eskiye rağbet olsaydı; bit pazarına nur yağardı" atasözümüzü temcit pilavı gibi önümüze koydular. Oysa dünya mimarları da aynı şeyleri söylediler ve geçmişimizi korumanın gericilik değil uygarlık olduğunu onlar da dile getirdiler...

İkinci sevincim ise bir umutla yüklü. Bizde yerliden ziyade yabancıya rağbet vardır. Bu nedenle bizim söylediklerimizi yabancılar söyleyince, sanki daha bir makbul oluyor. Öyle bile olsa, yanlışlarımızı durdurmak için ben buna razıyım; ancak bir umudum da var ki bundan sonra bizlerin de kıymeti bilinecek; dünyanın en ünlü mimarlarıyla aynı görüşleri paylaştığımız görüldüğü için; sözümüz belki daha bir değerli olacak...

Ş.D: Bu kongreye mimar bir belediye başkanı ile hazırlandı. Organizasyondaki kazançlarımız ve eksiklerimiz sizce nelerdi?

O.E: Doğrusu sayın Kadir Topbaş'a bir kez daha burada da çok teşekkür ediyorum. Biz 1999'da Pekin'de yapılan dünya mimarlık kongresinde İstanbul'u aday gösterip, rakiplerimizi yenerek kazandığımız zaman, rakiplerimiz olan Floransa ile Japonya-Nagoya'nın belediye meclislerinden "en mükemmel şekilde ağırlama" kararları da dağıtılmıştı. Bizim ise böyle bir karar bir yana, 2005'de kimin belediye başkanı olacağı, nasıl bir yönetimin bulunacağı dahi belli değildi...

Kadir Topbaş'ın aynı zamanda mimar kimliğiyle belediye başkanlığını bir arada göstererek ev sahipliğinin gereğini yapması, kongremiz için büyük şans oldu. Umarım, İstanbul'un imar yönetiminde de ana kararlarında bu kongrenin sonuçlarını ve kongrede dile getirilen uyarıları dikkate alır. Asıl mükemmel ev sahipliği işte o zaman gerçekleşir diye düşünüyorum...

Organizasyondaki eksiklikler konusunda ise ancak "şu da olsaydı, daha iyi olurdu" gibisinden bir şeyler söylemek mümkün. Çünkü UIA Kongreleri tarihinde en başarılı ve hatta eksiksiz denebilecek organizasyonun gerçekleştiğini, UIA yöneticileri ve sayısız konuk defalarca söylediler. Bunu kompliman için değil, gerçekten inandıkları için söylediklerini iyi biliyorum. Çünkü, özellikle UIA yöneticileri böyle şeyleri pek söylemezler; ama İstanbul'dan çok mutlu ve bol bol teşekkür ederek ayrıldılar.

Ş.D: How do you evaluate Istanbul impressions of world known architects who visited Istanbul?

O.E: The conclusion emerging from the interviews held with world known architects in the media made us very happy. Because almost all of them not only articulated the truths we have been stating for years but they also articulated the warnings we made and the solutions we offered over the years in a similarity very close to ours.

I am happy for this in two respects. Because when we stated most of these views, we were blamed to be dealing with subjects outside of the profession, even by making politics. For example, when we criticized the skyscrapers, we were even called "conservative" or "reactionary". But now we are redeemed because even the architects from USA listed the same criticisms as we. Similarly, when we made efforts for instead of abolishing the run down historical neighborhoods and constructing apartment buildings; restoring, organizing and making them livable, they heated our old proverb "If there was good in the old, the flea market would flourish" again and again, as the proverbial rice dish to be served to us. Yet, world architects said the same things and they, too, articulated that conservation of our past is not reactionism but civilization...

The second thing that made me happy is loaded with hope. We prefer foreigners to the locals. Therefore, when foreigners say what we say, it becomes as if more desirable. Even so, I'm happy with it so stop our mistakes; but I have a further hope that from now on, our value will be recognized as it was seen that we shared the same views with the most famous architects in the world; perhaps our words will be deemed to be more noteworthy...

Ş.D: Preparations for this convention was made with an architect mayor. What do you think were our gains and shortcomings in the organization?

O.E: In fact, I would like to thank Mr. Kadir Topbaş once again here. When we were awarded the convention nominating Istanbul, over our rivals in 1999 in the world architecture convention held in Beijing, "perfect hosting" resolutions from our rivals, Florence and Nagoya-Japan's municipal assemblies. For us, let us such a resolution, it was not even known who the mayor would be in 2005 and what kind of an administration there would be...

It was great luck for our convention that Kadir Topbaş fulfilled the duties of the host, displaying his architectural identity together with mayorship. I hope, he takes the results of this convention and the warnings articulated in the convention in his main decisions on the zoning management of Istanbul. I believe that the real perfect hospitality will take place then...

As regards the shortcoming in the organization, we could only say things like "this should have been done too" because UIA directors and countless guests time and time again that an organization, which was the most successful, and in fact perfect, has taken place in the history of UIA Conventions. I know full well that they said this not as a compliment but since they really believed it. Because, especially UIA directors don't say such things often; but they left Istanbul very happy with a lot of thanks.

“Türk mimarlarının uluslararası platformlardaki sesleri, sandığınızdan daha fazla çıkıyor. Ancak Türkiye kamuoyu ve medya, mimarlık konusunda yeterince duyarlı değil.”

“Turkish architects' voices in international platforms are heard lot more than you would think. But the Turkish public opinion and media are not sensitive enough as regards architecture.”

Ş.D: 'Pazaryeri' atmosferinde dünya çapında bir kongre.. Bu kongrede mimarlık hakkında bağlayıcı kararlar alındı mı, toplantılardan ne gibi sonuçlar çıktı?

O.E: En önemli belge, kuşkusuz İstanbul Deklarasyonu'dur. Derginizde de yayımlamanızı dilerim. Tematik toplantıların da her birinin ayrı ayrı sonuç belgeleri var. Örneğin Güney Asya'daki Tsunami felaketini ve sonuçlarını irdeleyen forumun değerlendirmeleri ve sonuç belgesi çok önemli. Diğerleri de öyle... Bunların tümü, birkaç ay içinde dünyada 5 dilde ve bizde de Türkçe olarak yayımlanacak...

Ş.D: Zaha Hadid, Mario Botta, Ross Lovegrove gibi daha adını sayamayacağımız 23 ünlü dünya mimarı ülkemize geldi, kongrede konuşmalar yaptı. Türk mimarlarının adını ne zaman uluslararası platformlarda eserleriyle duyabileceğiz?

O.E: Türk mimarlarının uluslararası platformlardaki sesleri, sandığınızdan daha fazla çıkıyor. Ancak Türkiye kamuoyu ve medya, mimarlık konusunda yeterince duyarlı olmadığı için, dünya çapındaki başarılarımız belki sadece kısa haberler olarak aktarılıyor o kadar; bu nedenle de sanıyoruz ki Türk Mimarları dünyada yoklar. Tıpkı Türkiye'de de olmadıklarını sandığımız gibi...

Ş.D: A world scale convention in "marketplace" atmosphere.. Were binding resolutions taken on architecture in this convention; what results were achieved at the meetings?

O.E: The most important document is undoubtedly Istanbul Declaration. I hope that you would publish it in your magazine. Each individual thematic meeting also has its result documents. For example, the evaluations of the forum which discussed the Tsunami disaster in Southern Asia and its consequences and the result document are very important. So are the others... All of these will be published in 5 languages in the world and in Turkish here in a few months...

Ş.D: Twenty-three world famous architects like Zaha Hadid, Mario Botta, Ross Lovegrove and others too many too count came to our country and made speeches in the convention. When will we be able to hear the names of Turkish architects in international platforms on account of their works?

O.E: Turkish architects' voices in international platforms are heard lot more than you would think. But the Turkish public opinion and media are not sensitive enough as regards architecture and therefore, our world scale successes are conveyed here

Ancak şu da bir gerçek ki bugün “dünyaca ünlü mimar” dediğimiz zaman, o mimarların dünyaca tanınmış olmalarında kenti ülkelerinin, devletlerinin de büyük payı var. Özellikle ABD’li ünlü mimarları, Hollywood yıldızları gibi bile düşünebiliriz. Bizim en başarılı bir mimarımızın, dünyanın bir ucuna gidip, eserlerini tanıtması ve konuşmalar yapması, bir servettir. Ama bu mimarlar, hemen her ay dünyanın bir ülkesinde ve ofislerinde yüzlerce mimar çalışıyor... Yani, sosyo-ekonomik gerçekleri de unutmamak lazım ve olabildiğince mimarlarımızı desteklememiz gerekir.

only in the form of short news items; then we believe that Turkish Architects are non-existent in the world. Just like we think they are non-existent in Turkey...

It is a reality that when we talk about world famous architects, their own countries and governments have a big share in their being known by the world. Especially we can think of famous US architects like Hollywood stars. For a most successful architect of our to go to the end of the world to introduce his/her works and to make speeches costs a fortune. But these architects are in one country of the world almost every months and hundreds of architects work in their offices... I mean, we must not forget the socio-economic realities and we must

Ş.D: Türkiye’den kongreye % 30 katılım sağlandı, sosyo-ekonomik değerler göz önüne alındığında bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

O.E: Çok iyi bir oran. Hem bundan önceki UIA Kongrelerindeki ulusal katılım oranları açısından, hem de katılım ücreti 400 dolar olan bir toplantıya gösterilen ilgi bakımından... Ancak bunu sağlamak için çok yönlü bir çalışma yaptık. Birincisi ve en önemlisi; UIA Kongrelerinde ilk kez “ev sahibi ülke dili”nin de kongre dili olmasını sağladık. UIA Kongreleri 5 dilde yapılıyor ve 6.sı asla eklenmiyordu. Örneğin, bu 5 resmi dilde Almanca yok;

support our architects as best as we can.

Ş.D: 30 % participation was achieved from Turkey to the convention. How do you assess this considering the socio-economic factors?

O.E: This is a very good percentage. Both in terms of the national participation rates in previous UIA conventions and also in terms of interest shown to a meeting with 400 Dollar participation cost... But we pursued multi-directional efforts to achieve this. First and foremost, we ensured that for the first time in UIA conventions, the “host country’s language” was also a language of the convention. UIA conventions were held in 5 languages and a 6th one was never

Rusça, İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca... Bu nedenle 2001’deki Berlin kongresinde bile Almanca çeviri, resmi gündemde yoktu... İlk kez biz, Türkiye’nin mimarlık potansiyelinin önemini UIA’ya kabul ettirerek, ulusal katılımın güçlendirilmesinin bir mimarlık tarihi ülkesinde taşıdığı önemi vurgulayarak, Türkçe’nin de eklenmesini sağladık. Böylece dil bilmeyenlerimiz ya da az bilenlerimiz, diledikleri toplantıda diledikleri yabancıya Türkçe soru sorma, konuşmaları Türkçe dinleme ve sorulara da Türkçe yanıt alma ayrıcalığını yaşadılar...

added. For example, German is not among these 5 official languages; Russian, English, French, Italian and Spanish... Therefore, even in the Berlin convention in 2001, the German translation was not in the official itinerary. We, for the first time, made UIA agree to the significance of Turkey’s architectural potential and ensured that Turkish was also added, emphasizing that reinforcement of national participation is important in a country of architectural history. So, those of us who couldn’t speak foreign languages or those who could speak a little had the privilege of asking any foreigner they desired questions in Turkish in any meeting they desired and to hear the speeches in Turkish and to get answers to questions in Turkish...

Ayrıca, kongreye hazırlık sürecinde, bir yıl önce Konya'da başlayıp, sonra her iki ayda bir farklı kentlerde düzenlediğimiz ve adına "Türkiye Kongreleri" dediğimiz, her bölgemiz için farklı temaların tartışıldığı yerel buluşmalarla, ülkedeki tüm mimarlarla birlikte belediye başkanlarının, valilerin ve ilgili herkesin UIA-2005 İstanbul sürecini yaşamalarını sağladık. Bütün bunlara, İstanbul Valiliği'nin desteğiyle, kamu misafirhanelerinde ucuz konaklama olanağı da eklenince, ayrıca İçişleri Bakanlığımızın bir genelgeyle kamu kurumlarındaki mimarların da giriş ücretleri kurumlarınca karşılanmak üzere kongreye katılmaları teşvik edilince, bu sonuç ortaya çıktı... Şunu da eklemeliyim ki 400 dolarlık katılım ücretini de aslında 500 dolarken pazarlıkla zor düşürdük. Öğrenciler için UIA'nın öngördüğü 250 doları da sadece İstanbul için 250 dolara indirdik. Şimdi, İstanbul'da 2008 için seçilen Torino'daki kongre katılımı yine 500 dolar olacak.

Also, during the convention preparation process, through local meetings where different topics were discussed for each region of ours we organized every two months in a different city starting with Konya a year ago, which we called "Turkey Conventions"; that in conjunction will all architects in the country, mayors, governors and all relevant people underwent the UIA 2005 Istanbul process. When adding the facility of low cost accommodation in public guest houses with the support of Governor's Office of Istanbul to all

these and when it was encouraged by a directive of our Ministry of Internal Affairs that architects in public agencies attend the convention with entry costs to be met by their organizations, we got this result... I must add that the participation fee which was 400 Dollars was actually 500 Dollars and we brought it down through negotiations. We also brought the 250 Dollars set by UIA for students down to 250 Dollars only for Istanbul. Now, convention participation fee for Torino elected for 2008 in Istanbul will again be 500 Dollars.

UIA 2005 İstanbul Dünya Mimarlık Kongresi için ne dediler?

What Did They Say For UIA 2005 Istanbul World Architecture Convention?

(Kongrenin sonunda, UIA yöneticilerinin ve katılımcıların, kürsüden ya da bana ve arkadaşlara "vedalaşırken" söyledikleri sözlerden derleme... Oktay Ekinci)

(A compilation of words uttered by UIA directors and participants from the platform or to me or colleagues "when saying farewell" at the end of the Convention... Oktay Ekinci)

JAIME LERNER

(Brezilya - UIA Başkanı ve Kongre Genel Başk.)
Dünyaya, mimarlık kongresinin nasıl yapılacağını öğrettiniz...
Gördüğüm en iyi kongre oldu...

(Brazil - UIA President and Congress Chairman)
You thought the world how the Architecture Convention should be held. This was the best Convention I ever witnessed...

VASSILIS SGOUTAS

(Yunanistan - UIA Eski Başk.)
Ben İstanbul'da çok başarılı olacağınızı söylemiştim...
Çünkü sizi tanıyorum; tahmin ettiğim gibi mükemmeldiniz...

(Greece - Former UIA President)
I told you you would be very successful in Istanbul because I know you. You were perfect as I expected...

GAETAN SIEW

(Mauritius - UIA Yeni Seçilen Başk.)
Harika bir kongre; mükemmel bir iş başardınız. Bundan sonra kongre yapacakların çok işi var...

(Mauritius - UIA New Elected President)
A wonderful convention; you did an excellent job. Those who will organize conventions from now on have a lot to do...

JEAN-CLAUDE RIGUET

(Fransa - UIA Gen. Sekreteri)
Çok iyi hazırlandığınızı biliyorduk; buna rağmen tahminlerimizin üzerinde bir başarıyı sağladınız...

(France - UIA Secretary General)
We knew you were prepared very well but still you accomplished success above our expectations...

JORDI FARRANDO

(İspanya / Katalonya - UIA Yeni Seçilen Gen. Sekreteri)
Tek kelimeyle nefis bir kongre... Bu kongre, UIA kongrelerinin yapısını değiştirecek...

(Spain / Catalonia - UIA Newly Elected Secretary General)
TAn excellent convention in a single world... This convention will change the structure of UIA conventions.bb

YURY GNEDOVSKY

(Rusya - UIA 2. Bölge Başk.)
2. Bölge olarak bu kongreden onur duyduk... Oktay Ekinci haklı, St.Petersburg'daki konuşmasında UIA içinde biz aslında tarihsel olarak 1. bölge olmalıydık demmişti; gerçekten artık birinci sizsiniz...

(Russia - UIA Region 2 President)
We were honored by this convention as Region 2... Oktay Ekinci is right; in his speech in St. Petersburg, he had said that in UIA, we should actually historically Region 1; truly now you are first...

ALEXANDER BALDIMAN

(Romanya - UIA 2. Bölge Eski Başk.)
Çok başarılı bir kongreydi... Barselona'dan bile daha iyiydi...

(Rumania - UIA Region 2 Former President)
It was a very successful convention... Even better than Barcelona...

MARTIN DRAHOVSKY

(Slovakya- UIA 2. Bölge Yeni Seçilen Başk.)
UIA kongrelerinin son altısına katılmış biri olarak söylüyorum; altısının en iyisiydi...

(Slovakia- UIA Region 2 Newly Elected President)
I say this as one who participated in the last six UIA conventions; it was the best one of the six...

LOUISE COX

(Avustralya - UIA 4. Bölge Başk.)
Bu kongre asla unutamayacağım bir kongre olacak...

(Australia - UIA Region 4 President)
This convention will be one I can never forget...

FRANCINE TROUPILLON

(Fransa / Paris - UIA Büro Müd.)
Herkesin izlenimi çok olumlu; kongreyle ilgili olumsuz görüş duymadım...

(France/ Paris - UIA Office Manager)
Everybody's impressions are very positive; I did not hear any negative views on the convention...

KATARINA NILSSON

(İsveç - ACE Eski Başkanı)
Çok mimarlık kongresi gördüm; ancak bu kongreyi çok beğendim...

(Sweden - ACE Former President)
I saw a lot of architecture convention; but I liked this convention a lot...

WOLF TOCHTERMANN

(Almanya - UIA Yarışmalar Koordinatörü)
Çok başarılıydınız; mükemmeldiniz...

(Germany - UIA Contests Coordinator)
You were very successful; you were perfect...

DAVID PACE

(Malta - UMAR Genel Sekreteri)
Hayatımda böyle kongre görmedim...

(Malta - UMAR Secretary General)
I have never seen such a convention in my whole life...

ELDA TESSORE

(Torino Belediyesi Başkan Vekili)
İstanbul kadar iyi bir organizasyon yapmaya çalışacağız... İstanbul, çitayı çok yükseltti; 2008'de işimiz daha zor...

(Acting Mayor, Torino)
We will try to hold an organization as good as Istanbul... Istanbul raised the bar too high; in 2008, our job is more difficult...